

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnisti. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Oblomovstvo.

Spominjam se onega veličastnega prizora iz jugoslovanske zgodovine bojev in trpljenja, onega odlomka iz bojev za svobodo, ki ga je ovekovečil znani srbski dramatik Branislav Nušič v svojem dramatičnem umotvoru „Knez semberijski“.

Knez Ivan hoče odkupiti nesrečne sužnje, ki jih je zarobil beg v njegovi domovini; vse svoje premoženje mu je že dal, a odkupnina je še vedno premajhna. Izročil mu je svoje orožje, svoje ikone, vse svetinje, ki jih čuva njega dom... a begu še vedno ni dosti... In tedaj prinese stara knezova mati zadnje svetinje, ki so prehajale od rodu do rodu... a beg odmaje z glavo... Knezu Ivanu hoče počiti srce, ko vidi, da je vse zaman, da odpelje beg toliko mladih življenj, ki bi še tako lahko služila domovini, ki jih tako potrebuje, v temno robstvo... Beg da znamenja k odhodu, a tega čuteče srce knezeve matere ne prenese, obupen klic se izvije njenim grudim in mrtva pade nad odkupnino, ki jo je pripravil njen sin... In knez Ivan vpraša: „Ali ti je sedaj dosti?“ — Beg pa mu odgovarja: „Dosta! Otkupio si robje!“

Ali ni ta veličastna slika prava podoba postopanja naše vlade napram Slovanom, v prvi vrsti proti Jugoslovanom? Ali ne darujemo vseh svojih moči državi, ki pa zahteva od nas vedno večjih davkov, pa najsibode to v denarju ali krvi...

Ali pa nam vračajo oni krogi, ki bi morali uvaževati naše dolžnosti in naše delo, dobro z dobrim?

Ali imamo Slovenci za svoje izpolnjene dolžnosti nadomestila v pravicah? Ali so pravice in državne dobrote ekvivalent izpolnjenim dolžnostim?

Kar vidno se množe dejstva, ki dokumentirajo načelo naše vladne politike, ki hoče le povsodi dela in žrtev, a plačila noče priznati!

Kruta obsodba o septemberskih dogodkih, ki je razburila ves slovenski narod, ni bila zadosti! Kasacijsko sodišče je kaznen zvišalo... a mi molčimo in trpimo!

Hoteli smo postaviti spomenik Adamiču in Lundru, a vlada je zaklala svoj brezobzirni veto. Mi se pokorimo... Pijeteta in najprimitivnejši čut človeštva zahteva, da se spominjamo padlih mladeničev, a vlada nam hoče s silo izruvati iz naših duš vse spomine preteklosti... Tisoči in tisoči romajo vsako leto na dunajsko pokopališče, da se tam poklonijo manom onih junakov, ki so padli v marčevi revoluciji na barikadah v boju za svobodo... a nam branijo postaviti skromen spomenik onim, ki je njih kri močila ljubljanske ulice!

Koliko takih dejstev bi lahko še našli!

Toda nismo samo Slovenci tako srečni, isto, ako še ne huje se godi Srbom; koliko mesecev in mesecev so vzdihovali sinovi bratskega naroda po zagrebških ječah... In zakaj? Hoteli so udušiti vsako le kolikaj svobodno gibanje... In državni pravdnik je predlagal smrtno obsodbo... To je storil oni državni pravdnik Accurti, ki ni bil sposoben, da bi sestavil svojo obtožnico, ki jo je potem napisal zvesti sluga bana Raucha dr. Iso Kršnjavi. Rauch je s pomočjo svojih frankovskih hlapcev inseciral ta proces, sodišče pa je molče pritrdilo...

In kdo je večji krivec?

Mi pa smo ponižni in ostanemo, pač težko se je znebiti one značilne oblomovske krvi, ki se pretaka po naših žilah; ali je sploh v naši bodočnosti kje kamen, ki se zadenemo ob njega, da se predramimo in zakličemo s knezom Ivanom: „Ali ti je dosti?“

Ali pride kedaj čas, da opustimo ponižne prošnje, da se zavemo in zakličemo, za dolžnosti zahtevamo svojih pravic?

Ali bo tedaj odgovorila državna uprava s turškimi begom: „Dosta je?“

Kdo ve!

Ako je naša današnja generacija nesposobna za pozitivno delo, ako si ne upa ničesar storiti, pomisliti pa mora, da za njo pride nova mlada in sveža generacija, ki se bode s prokletvom spominjala našega nedela, naše pasivnosti!

Vedno večjih žrtev zahteva od nas državna uprava, a kratki nam najprimitivnejše pravice...

In ali naj Slovenci to upravo v svojih srcih, v svoji ustrajnosti — saj javno govoriti ne smemo — proklinjamo, ali naj jo blagoslovimo?

Zalostno je to dejstvo, ki ga moramo konstatirati, a vendar nam vstaja up, da pride generacija, ki zakliče: Za dolžnosti pravice! Do sem, a dalje ne!

Mi pa trpimo naprej, naša kri naj se raztvorja v vodo, naši papirni protesti naj romajo v koše raznih birokratov, naši poslanci naj glasujejo za razne proračune... Ej turški beže, bil si vseeno le človek!

Iz slovenskih krajev.

Jesenice.

Zmaza l bi se rad. Jeseniški tovarniški uradnik g. Pongratz je poslal poslano v „Jutro“ z dne 15. aprila št. 44 dopis, v katerem bi rad opravičil svoje postopanje napram jeseniški „inteligenci“, kakor jo je svoječasno nazival v „Štajercu“ in napram „Slov. Narodu“. Oglejmo si nekoliko natančneje ta dopis.

V prvem oziru ga pozivljamo, kdo in katere dame so ga tožile, da je on dopisnik „Štajerca“. Ko nam odgovori to, bode-

mo o tej stvari govorili kaj več. Da je odstopil od vseh tožb, je pač sam priznal, in to je lepo od njega. Navedel je pa tudi vzrok, zakaj je odstopil od druge tožbe. To je vse res in lepo ali nekaj drugega pride tu tudi v poštev. Izplačevanje delavcev se vrši zvečer. Obravnava je bila pa napovedana ob 10. uri. Tako bi se pa lahko odpeljal gospod Pongratz ob 9. uri 27 minut dopoldne. Torej bi lahko opravil obravnavo in izplačilo. In da ni imel zastopnika. Nikar, gospod Pongratz! Ako hočete take stvari kdaj pozneje tajiti, premislite preje da tega tudi nikomur ne izdaste. Gospod Pongratz, ali se zavedate sami, zakaj ste pravzaprav tožili dotično gospodično poštno uradnico? Nam se dozdeva, da ne in da ste zaradi tega umaknili tožbo. V slovenskem časopisu se mu je že očitalo, da je klerikalec in nemškutar. Te dve točki pa on odločno pobija. Toda kako? Cujmo! „Smešno kako bom jaz klerikalec, ko se še danes sami duhovniki priimka „klerikalec“ sramujejo. Res je pa, da sem pri zadnjih volitvah s klerikalci volil, a s tem še ni rečeno, da sem bil klerikalec in to vsak dobro ve, kdor jeseniške razmere pozna. Tudi zavrnem besedo „nemškutar“, ker še nikdar te barve pokazal nisem, in ravno tako tudi jaz nisem še nikomur očital, da je nemškutar, še je bil prav kot vodja napredne stranke ali vodja S. L. S. trdo zvezan z Nemci“. S tem plitvim stavkom pač niste pobili naših trditev! Preje nasprotno! Poglejte samo svoje štamplje in potem še odgovarjajte. Glasi se sledeče: Anton Pongratz, Asslinglutt, Oberkrain — Jesenice fužine, Gorenjsko. Javnost sodi! Capito g. Pongratz.

Končno pozivlja g. Pustoslemška na boj s pestmi. Ne vemo, kako bi se godilo, ako bi se sprejela. Najbrže, da bi tudi to — umaknil. Kaj? Toliko za danes!

Občni zbor „Gledališkega društva“. V nedeljo, 24. t. m. se je vršil na Jesenicah v gostini pri „Sokolu“ prvi občni zbor novoustanovljenega „Gledališkega društva“. Zbralo se je lepo število članov iz Jesenic in sosednjih krajev, posebno iz Radovljice. Zborovanje je vodil predsednik pripravljalnega odbora gosp. Jakob Špicar, katerega zasluge za ustanovitev društva priznavajo vsi, vsled česar je bil z velikim navdušenjem izvoljen tudi predsednikom novoustanovljenega društva. Zborovanje je bilo mirno in resno, kar služi na čast članom, med katerimi je lepo število delavcev, kar je posebno razveseljivo, posebno, ker je ravno iz delavskih vrst padlo več jako umetnih predlogov, od katerih bode omenjen posebno predlog glede prirejanja društvenih večerov, h katerim naj bi imeli pristop nečlani in na katere bi se povabili dobri predavatelji, ki bi predavali o važnih panogah znanstva.

V društvu vlada čisto demokratiški duh, kar se vidi tudi iz tega, da je ravno

zato, da se omogoči pristop v društvo neimovitim slojem, zelo nizka članarina letnih 2 K. To in imena odb. članov podaja popolno jamstvo za napredek društva, ki bo igralo ne samo na Jesenicah nego na celém Gorenjskem in Koroškem v vsakem, posebno narodnem oziru zelo važno vlogo. Zato kličemo novemu društvu: vivat, crescat, floreat!

Bohinjska Bistrica.

Občni zbor prometnega društva za Bohinj na Bistrici se je vršil dne 24. aprila. Poročilo načelnika, tajnika in blagajnika se je vzelo s popolno zadovoljnostjo na znanje, ker je storil odbor za povzdigo tujskega prometa zelo mnogo, četudi so bili društveni dohodki zelo skromni. Za to se je izrekla odbornikom zelo topla zahvala za njihov trud in požrtvovalnost. Izvolil se je novi odbor, kateremu načeluje g. Ivan Markež.

Kranjska gora.

Predavanje dr. Tičarja. Včerajšnje predavanje g. dr. Tičarja je bilo zelo dobro obiskano. V lepem številu so bili tudi zastopniki naši sosedji iz Mojstrane. G. predavatelju so se zahvalili poslušalci ob koncu govora z gromkim ploskanjem in živio-klici. — Prihodnjo nedeljo predava g. A. Tomec o Halleyevem kometu. Ker so ta predavanja nekaj novega za tukajšnje občinstvo, katero se za take pouke zelo zanima, kar je pokazal včerajšnji obisk, upamo in pričakujemo, da ne bode te zadnji. — Dobili smo novega notarja, to je povedal v nedeljo pri dopoldanski službi božji na priznici naš zaljubljeni kaplan-plezalec ter ga iz tega „svetega“ mesta ljudem priporočal. Gospod urednik, prosim pojasnila, odkod prihaja ta privilegij? (Saj „naši“ duhovniki priporočajo celo nemške denarne zavode, od katerih dobivajo lepe štipendije! Pri naši duhovščini je vse mogoče! — Urednik.)

Buzet v Istri.

Istrska vina pridobivajo počasi a konstantno na vrednosti. Vzrok temu je največ to, da je lanski pridelek vsled ugodnega vremena za časa bere v kvalitativnem oziru dobro izpadel ter ni najmanj zastaja za predlanskim. To in pa dejstvo, da je kvaliteta drugih vinskih krajev letos zelo slaba, ker je ondi povzročilo vedno deževje za časa bere gnilobo grozdja, je vzrok, da je povpraševanje po istrskem vinu letos zelo veliko.

Ali kakor povsod, tako tudi v Istri niso vsa vina enaka. V krajih, koder je lega ugodnejša, se pridela seveda boljša vina. Tako so n. pr. v okolici Kopra, Volosko, Buzeta in Pule posebno dobra, kar tudi A. Taleki v svoji knjigi „K. A. Hellenthals Hilfsbuch für Weinbesitzer“ priznava.

Istrska vina lahko delimo na dve vrsti, to je vrsta, ki se rabi za rezanje, takozvani „Verschnittwein“ ter namizno. Prvo je se-

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ZENA.

Roman.

[40]

Pokrajine so izginjale in prikazovale so se nove, a Henrik se ni več zanimal zanje; kako je tedaj želel, ko se je vračal iz tujine, da zagleda znane kraje, kako mu je zatrepetal v prsih srce, ko je videl pred seboj polja in vrtove, zdelo se mu je, da ga pozdravlja rosno cvetje, da mu veje v pozdrav lahen vetrič, ki je iztrepetaval na drevju nežne, komaj razvite liste, takrat se mu je zdelo, da gleda pred seboj ljubeče roke, ki ga pričakujejo, da ga pritisnejo k sebi in objamejo, da ga ne spuste nikdar več... In ponosen je bil takrat Henrik na te svoje vizije; svoji domovini, ki je skoro pozabil nanjo v dolgih letih dela in boja, hoče darovati svojo umetnost, ki se je z njo ponašala tujina, dušo svoje umetnosti je hotel posvetiti narodu in domovini...

A danes?

Bil je vesel, ko je brzovlak drvel v največjem paru naprej... Ko ga je odvedel iz krajev, ki jih brzokotne, ne vidi nikdar več, kjer ni našel tega, kar je navdajalo njegove sanje, kar so gledale nje-

gove oči... dvoje zadnje pozdrave je pošiljal domovini...

Odhajal je kot junak na iskrem belcu v svet... zmagal je vse ovire in zapreke, njegova pot gre naprej do visokih ciljev umetnosti...

Hrupno je vlak bučal naprej, težki oblaki dima so se valili iz dimnika in zagrinjali prirodo z umazano meglo...

Henrik se je še enkrat spomnil vseh dogodkov, ki jih je preživel v Ljubljani... gledal je pred sabo svojo mrtvo soprogo Mary, še vedno tiho in udano, smejal se je rafiniranosti in zapeljivosti črnooko Eleonore, zabaval se s spomini na pariški večer, ki je končal tako neprijetno... še enkrat se je spomnil na vse to — stresel je z glavo... in pozabil na vse... Vse stare spomine je pustil v domovini — novo življenje se začinja, kot preropen stopa v nov svet, svetel in neizmeren.

Vstal je v kupeju, pretegnil se in rekel svoji sestri:

„Rene, nov človek stoji pred teboj, preropen v boju malomestnega življenja, nov človek napravi danes svoj prvi korak v neskončno solnčno pokrajino življenja, ljubezni in umetnosti! Zena je bila oni veliki impulz, ki me je dvignil, žena ona velika sila, ki mi je odprla oči in naravnala moj pogled na misterije življenja... ženi

hočem postaviti spomenik velik in dostojen!“

Vlak je vozil enakomerno naprej, kolesa so ropotala, dim je obkroževal vagono...

Tuji neznani kraji so bežali mimo oken...

Tako se je umetnik Henrik poslavljajal od domovine — tako je nastopil pot, ki ga je vodila vedno višje in višje, ki je na nji videl povsod, kamorkoli se je ozrl, samo uspehe svojega dela svoje umetnosti... pozabil je na vse, kar se je zgodilo... samo nesrečna Mary se je pojavila včasih njegovimi očmi... Bilo mu je v resnici žal, da je storila tako nepredvidnost ki je gotovo ne bi zagrešila. ako bi le najmanj pomislila, da s takim korakom ne doseže ničesar kdor obupa nad življenjem in nima moči prenašati udarcev, ta je nekoristen član človeške družbe, ki potrebuje delavcev, junakov... In ako postanejo ti delavci-junaki za hip tudi mučeniki, obupati ne smejo nikdar...

Mirno in zadovoljno bi se lahko Mary ločila od njega, šla bi svojo pot — ako si je pa izbrala to pot, bila je to le njena krivda!

Življenje je boj, in ako se vname ta boj na celi črti, ko stoji stan proti stanu, spol proti spolu, tedaj morajo pasti vsi oziri, kdor je slab ta pade, kdor je ponižen

je izdajalec, kdor je udan, ta naj nosi verige, ta naj se ne dvigne do ponosa in dostojanstva človeka! Mož in žena se bojuje v isti vrsti, življenje ne pozna niti močnejšega, niti slabjšega spola... vsi so borilci... slabjši je samo oni, ki pade, junak, ni zmagovalec pa samo oni, ki stopa preko uklenjenih sužnjev in prosečih naprej do zmage, ako so njegove oči uprte v svetlo sonce, ako njegovo dušo napojajo opojni in topli solnčni žarki...

Mož se bojuje kot junak, a žena naj mu podaje moči kot sobojevnica, spremlja naj vsak njegov korak, ki vodi do zmage...

(Dalje.)

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost. Slovenska Talija v sezoni 1909/10.

(Dalje.)

Ne dvomimo, je dejal ravnatelj, da je v Slovencih dobili igralskih talentov, saj ima naš narod izredne duševne darove za vse umetniške stroke. Toda treba bi bilo te talente dvigniti ter jim pomagati do razvoja. Naše gledališče pa ni učilnica in na deželnem odru naša publika ne mara gledati mučnih poizkusov v hoji, govorenju in kretanju. Primitivnih igralskih pojmov in vsaj zadostne rutine si mora vsakdo

veda mnogo cenejše, ter je pridelano po starem primitivnem načinu. To vino vre na tropinah, vsled tega ima nekako ostrejši okus, a se zaradi tega za rezanje dobro uporabljati. Druga in boljše kvaliteta je pa namizno. Ta vrsta se prideluje po novem načinu. Večinoma izbrano grozdje se uporablja zanj, ali ne vre na tropinah. Z malimi izjemami se predeluje le v večjih kletih, katera so urejena z vsemi modernimi pripravami, koder se kletarstvo racionalno izvršuje. To so takozvane vzorne kleti, katerih glavni namen je pokazati, producentom na praktičen način, kako treba pripravljati in kako gojiti. Od časa do časa se vrše tu predavanja, katera imajo zelo lep uspeh.

Želeti bi bilo, da se na istrske pridelke polaga malo več važnosti ter mesto, da se kupuje v tujih krajih, se jih često drago plača, a dostikrat slabo kvaliteto dobiva, kupuje v domačem kraju.

Glede nakupa istrskih namiznih vin prosimo se obrniti na Potrošno obrtno gospodarsko društvo v Buzetu.

Slovanski Jug.

Razkrinkani frankovci.

(Izvirni dopis „Jutra“.)

Zagreb, 24. aprila.

Sedaj menda niti najneumnejši frankovci več ne verujejo v poštenost in v čistot motivov, ki vodijo v javnem življenju vodstvo tako zvane „Hrv. čiste Starčevićeve stranke prava“ (že naziv stranke je sumljiv! Ur.), ki se mora v naslednjem času prenesti samo „prati“, toliko umazanosti je prišlo o njemu na dan. Teško je šlo s tem pranjem, ali sedaj postane ono menda popolnoma nemogoče, ker je najnovejša razkritje o delovanju vodstva te čudne stranke preveč zasmrdelo in pretežak je greh, ki ga je, gotovo v sporazumu z drugimi strankinimi voditelji, zakrivil dr. Ivo Kršnjavi, ta alter ego starega grešnika dr. J. Franka. Ta mož je, kot se je to dokazalo v saboru z njegovim lastnim rokopisom, sestavil drž. pravniku Accurtiju plaidoyer v znanem procesu proti srbskim „veleizdajalcem.“ S tem je dokazano, da je ta skandalozni proces vodilo vodstvo Frankove stranke, ki je zahtevalo smrt več kot pedeset nedolžnih ljudi in materijalno uničenje več poštenih rodbin, samo da bi uničilo svoje politične nasprotnike!

In vse to je dokazano z rokopisom enega od glavnih voditeljev strank! To bo menda zadostovalo vsakemu, še tako zabitemu frankovcu, da sprevidi kako pokvarjeni so voditelji stranke, katere vodstvo nikdar ne naročuje rodoljubnih fraz v javnosti, ker mora z njimi prikrivati svoje nemoralno in izdajalsko skrivno delovanje.

Frank in Kršnjavi bi že zdavnaj morala biti politična mrtveca, in ako ne propadeta niti sedaj še, potem — no, potem so naše razmere res popolnoma obupne in treba bo težkega, napornega in dolgotrajnega dela na regeneraciji hrvatskega društva.

Arnavski upor.

(Izvirni dopis „Jutra“.)

O arnavskem uporu se je že pisalo v pretekli obliki, ker se je pač povsod — tudi v Carigradu — mislilo, da je upor udušen že s tem, da so se voditelji udali na milost in nemilost Šefki-paši, poveljniku turške vojske, poslani proti Arnavtom.

V teh nadah so se vsi zmotili. Voditelji upornikov so sicer zaprti, ali ostali so podpihovanci, ki so za krone, poslani jim z Dunaja, nagovarjali Arnavte še dalje na upor, dokler niso dosegli svojega namena. Danes so v plamenu vsi kraji koder bivajo Arnavti in turška vojna

uprava pošilja proti njim v največji naglici nova vojna krдела.

Že potlačeni upor je toraj vnovič izbruhnul z vso silo in Arnavti bodo zadali mladoturškemu režimu še mnogo skrbi, a končni mir nastane v krajih kjer prebivajo Arnavti šele potem, ko vlada Arnavte razoroži. To je tudi namen vojne ekspedicije v arnavtske kraje in ker so bili Arnavti o tem po svojih zaupnikih, ki jih imajo na odločilnih mestih v Carigradu, pravočasno obveščeni, ni bilo težko Aerenthalovim agentom nagovoriti jih vnovič na upor — v njihovo nesrečo, ker kazni ne bodo blage, a pridejo kmalu, ker kakor vsa znamenja kažejo, se turška vlada ne mara šaliti.

Splošni pregled.

Shod mladočeške stranke.

V nedeljo je zborovala češka svobodni-miselna stranka, ki je znana v političnem življenju kot mladočeška stranka. Posebno značilen je bil govor poslanca dr. Kramača, ki je priznal, da češka delegacija v državnem zboru nima onega vpliva in one moči, ki bi ga morala imeti po moči svojih poslancev, da ni dosegla onega uspeha, ki bi ga morala. Zato pa bi bila prva in edina naloga vseh Slovanov, da se polotijo enotne akcije, da zrušijo današnji Bienerthov režim, njegovo protislovansko politiko! Izrazil pa je upanje, do spoznajo slednjič tudi Poljaki negativno stran svoje vladne protislovanske politike ter se priključijo skupni vseslovanski proti vladni akciji. — Pričakovati bi le bilo, da se Čehi ravna-jo res po besedah svojega političnega voditelja, da se ne pustijo varati po trenutnih, včasih le navideznih uspehih, kot je bilo doslej! Oster boj Bienerthovemu režimu, to bi naj bilo geslo vseh slovanskih politikov, kajti ono slepomišenje je le na škodo slovanskim narodom v Avstriji.

Dnevne vesti.

Naročnikom „Jutra“. Nekateri naši naročniki, ki dobivajo list po pošti, pošiljajo za enomesečno naročnino samo K 120, mesto K 150, in za to jih opozarjamo, da znaša naročnina K 120 mesečno samo za ljubljanske naročnike, katerim dostavlja list na dom uprava lista in ne pošta. Za zunanje naročnike moramo dati vsaki dan znamko za dva vinarja in zato se jim ne more pošiljati list za K 120 mesečno, ker stanejo same znamke 60 vinarjev. Prosimo toraj one naše naročnike, ki so poslali premajhno naročnino, da izravna-jo pri podaljšanju naročnine to diferenco. Upravništvo.

Pobeljeni! Tako presenečenje! V tej kratki dobi življenja „Jutra“, smo doživeli že marsikaj nepričakovanega, ali kaj takega pa še ne, kot včeraj. Ne, kaj takega pa še ne! Saj smo danes lahko kar odkriti. Res je, da nas je pred prvimi zaplembami pri izpraševanju vesti tako nekaj negotovega dirnilo: kaj, ko bi vendarle g. Trenzovemu modrordečemu svinčniku šli malce, vsaj za trohico miligramov na roke. Seveda, če smo se potem domislili n. pr. na g. Trenčev „Leibjournal“, „Grazer Tagblatt“, nam je kri postala mirna in kajpada vest pa še bolj. Tako kratko obrazložena izpoved glede dosedanjih zaplemb. Ampak včeraj, včeraj! S tako mirno vestjo kot jo more občutiti le najbolj nedolžni angelček, smo sprejeli bogsigavedi odkod v nedeljo dva članka: uvodnik: o spomenikun našim septemberskim žrtvam ter Narodno gospodarstvo: o naši stari prijateljici: Kranjski hranilnici. Prepričani, da nam je oba članka sam sv. Juri poslal — ne mislite za god — ampak za „Jutra“, smo se

odločili, da jih natisnemo. Zdelo sta se nam kot dve sami vroče ljubezni prekipevajoči ljubimski pismi. Prvo ni ljubo naši nam tako zelo in vsekdar naklonjeni vladi, drugo, kakor rečeno, naši stari prijateljici: Kranjski hranilnici. Obeh pa more biti vesel — smo djali sami pri sebi — še najbolj g. državni pravdnik Trenz. Uvidel bo moč postave, smo si mislili, da mu ravno v pondeljek, in ravno po Jurjevanju na ljubljanskem gradu, ko lazi po mestu toliko raznolikih mačkov, nočemo delati nepotrebnih skušnjav, če z modrordečim svinčnikom v roki pazljivo čita najnovejšo dogodke iz „Jutra“. Kakor rečeno, govorimo odkrito! Vsaj danes je že vse eno, pobeljeni smo in proti ti boleznii kogar zaloti, ni nobenega zdravila. Res, ta zaplemba včeraj nas je več kot naravnost presenetila. Pomislite, ljudje božji, če vam je znano, s kakimi težavami se borimo ravno v pondeljek, ko smemo šele zj. ob 6. pričeti s tiskom, lahko sami sprevidite, da od nas se nihče ni nadejal — pobeljenja. Pa še takega! Kar po obeh straneh. V prvem trenutku smo bili tako iznenadeni, da smo djali: to je gotovo kaka — pomota. Ampak pozabili smo, da se g. Trenz nikdar ne zmoti. In le to smo hoteli konstatirati, v trenutku, ko vložimo proti zaplembi — mislimo vsaj, na celi črti opravičen ugovor.

Jako nepristranski so ti gospodje! Včeraj so nastopili trije septemberski obsojenci gg. Josip Bukovnik, Danilo Cerar in Arnošt Windischer svojo kazn, izrečeno in deloma povišano pri zadnji inštanci. Kakor smo že naglašali, odgovarja naša prva vest popolnoma resnici; vsa tista nameravana akcija za pomiloščenje s prošnjo do cesarja se je vsaj dosedaj izkazala — iluzorna. Pri vsi tej akciji se je šlo — ta vtis vsaj imamo mi — le za enega prizadetih obsojencev; stanovski tovariši so se potegnili v prvi vrsti le za svojega tovariša. To je lepo in prav. Ampak vseeno še danes ne moremo preboleti začudenja, zakaj, kolikor nam znano, se n. pr. g. Windischer o uspehih zadnje instance niti obvestil ni. Še večje začudenje pa se nas je polotilo včeraj. „Tovarišu“ v Knaflovi ulici mora biti gotovo in to celo jako dobro znano, da je z gg. Bukovnikom in Cerarjem vred, tudi g. Windischer kazn nastopil. In vendar je včeraj čisto pozabil nanj. Pa ne, da bi bila to zopet kaka „ne-ljuba pomota“? Iz zgolj animoznosti, da g. Windischer ni „frakar“ ali kak uslužbenec „Narodne“ konkurence drugim ljubljanskim kojigotrčcem, se to preziranje menda vendar ni zgodilo? Bili bi zelo radovedni, ko bi jih ne poznali!

Arnošt Windischer je včeraj ob pol sedmih zvečer nastopil svojo trimesečno kazn. Naš urednik ga je spremljal s nekoliko njegovimi osebnimi prijatelji do vrat, ki so se odprla in zopet zaprla za mladim možem, ki nastopa že drugič svojo težko kazn, kot posledico septemberskih dogodkov! Nič ni pomagalo... Iz Dubrovnik, kjer je bival radi svojega slabega zdravja na letovišču, se je povrnil v Ljubljano, da se zapro za njim za tri dolge mesece vrata ljubljanske justične palače... Zapustil je svojo staro mater, ker se ni upal niti posloviti od nje, bal se je, da se ne bi ponovili prizori kot zadnjič, je, da nastopil svojo težko kazn, a njo so zapustile moči, onesvestila se je pri slovesu. Dne 25. julija zapusti Arnošt Windischer ječo in mislimo, da ga sprejme ljubljansko občinstvo tako, kot zasluži mož, ki se je toliko žrtvoval! Živel Arnošt Windischer!

Na novi bolezni „Hofrichterljadi“ zbolel je, kakor čujemo, g. pl. Grasselli preiskovalni sodnik v slučaju poskušene- umora z zastrupljenjem po receptu Hofrichterja. Ker nam je bil g. pl. Grasselli kot zasebnik in preiskovalni sodnik tako zelo naklonjen, je naravno, da smo se zanimali kako pa zakaj je g. Mirko tako nenadoma

zbolel. In smo zvedeli: Takoj, ko je izšla naša notica, ki je hotela dokazati zgolj nepristransko postopanje c. kr. preiskovalnega sodnika napram dnevnemu časopisju, je g. Mirkota nekaj prijelo, kje in kako, to je naposled že vseeno; ampak prijelo ga je. G. vrhovni šef, usmiljen človek, kakor je, je nevarnost te bolezni sam uvidel in dal je g. Mirkotu dopust iz zdravstvenih ozirov seveda. Bolniku iskreno želimo, da čimpreje zopet okreva.

Zopet nov poskus zastrupljenja. Logaška „Hofrichterljada“ zna postati še nalezljiva. Kakor namreč čujemo, namerava naslednik obolelega dosedanega preiskovalnega sodnika v Logaški aferi, dosledno slediti pot svojega prednika. Z isto nepristranostjo si je izbral našega „tovariša“ v Knaflovi ulici, da mu poveri „nekaj nadaljnih podrobnosti o aferi s strupenimi pilulami.“ Te podrobnosti priobči tovariš iz Knaflave ulice že danes. Mi pa se pripravljamo, da priobčimo jutri nekaj nadaljnih podrobnosti o ravno tej aferi z ozirom na nepristransko postopanje c. kr. preiskovalnega sodnika. Pri tej priliki tudi ni izključeno, če priobčimo nekaj nadaljnih podrobnosti o vprašanju: Iz katerega vira prihajajo in po kateri poti dohaja nekateri kriminalne obtožnice na mizo gotovih uredništev? Kdor bi nam tozadevno hotel očitati kake nekolegijalnosti, bodi že naprej prepričan, da smo oboroženi z nepobito jasnimi dokazi, da se nas do tega koraka, ki bi ga v drugih razmerah gotovo ne stori- li — naravnost izzival! Od „tovarišev“ bodisi iz te ali one ulice ne pričakujemo kolegijalnosti. Pričakovali pa smo od c. kr. justice vsaj trohico tiste jednakopravnosti, na katero sme apelirati vsak državljan. A ravno afera „Hofrichterljada“ Logatec nam na našo občutno škodo nudi vtis, da se hoče „Jutra“ kjer že zaplemba ne zadoščajo, pa na tak način ubiti. Mi torej ne napadamo, ampak mi se hočemo le braniti in mi se moramo in mi se tudi bomo branili. Tolkio v vednost vsakemu, ki napram „Jutra“ nima popolnoma čiste vesti!

Zakaj plačujemo Slovensko Filharmonijo? Iz krogov podpornih članov smo prejeli: Okrog 1000 članov nas podpira „Slovensko Fiharmonijo“. Podpiramo jo, da s svojim podjetjem zavračamo konkurenco vojaške godbe. To je naša narodna dolžnost. A tam kjer so dolžnosti, so tudi pravice. Popreje je društvo ta pogoj uvaževalo. Ako pa sedaj mislijo gg. v odboru, da je društvo napram svojim članom brez dolžnosti, svobodno jim! Ampak opravičeni pa smo ravno mi člani zahtevati, da se narodno društvo samo pobriga za svoje narodne dolžnosti. N. pr. ob priliki kakor je bilo jurjevanje na ljubljanskem gradu. Tu bi se bila „Slovenska Filharmonija prav lahko žrtvovala. Njena odsotnost se je splošno pogrešala. Če društvo reflektuje le na svoje plačane koncerte, ne pa tudi na podporo narodnosti, potem bi se dalo razmišljati vprašanje: Kaj pa, če bi dali člani tistih 10.000 kron rajši družbi sv. Cirila in Metoda? In končno še eno vprašanje: Zakaj odbor ne ukrene primernih korakov, da se omeji konkurenca vojaške godbe. Korno povelje prepoveduje vojaški godbi igrati tam, kjer obstoji civilen orkester. Torej nam noge za narod in za svoje lastne interese.

Narodna zavednost. Ne bojte se, le kratek slučaj: Rodoljubi prirede v Narodnem domu družinski večer v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Vstopnina le 60 vin. Prodani pa je bilo komaj 37 vstopnic. Vsled take „rodoljubne“ udeležbe se napovedani ples ni mogel vršiti. Posledica: 60 K izgube. V tistem času pa se je nasproti v cirkusu kar trlo ljudi, „rodoljubov“ seveda največ. Žalostno! — Ampak — resnično!

pridobiti v igralski šoli, predno nastopi pred publiko stolnega mesta. Naše Dramatično društvo je imelo in ima naše gledališče še danes svojo 2—3 mesečno šolo, ki pa ne more ustvarjati igralcev. Za sistematično vzgajanje igralstva nima nobeno gledališče niti časa niti sredstev. To je naloga igralskih šol in malih odričev.

V Zagrebu imajo poseben konservatorij in posebno igralsko šolo za igralske aspirante. Ti odidejo po dovršenih študijah k malim gledališčem in k potujočim igralskim družbam, kjer si tekom let pridobe vsaj zadostne rutine in nekaj repertoarja. Šele nato pridejo ti mladi igralski začetniki n. pr. h gledališču v Osijek, od tam pa šele po par letih v Zagreb. Enako je na Češkem, Nemškem, Francoskem in povsod na svetu. Kdor hoče h gledališču, gre najprej v gledališko šolo in k staremu mojstru učitelju; nato igra in poje nekaj let po malih odrih in pri potujočih družbah ter se šele polagoma popenja k večjim gledališčem. Le v Ljubljani so najti ljudje, ki mislijo, da je vsakdo zrel za igralca in da je treba le malo šminke in pudra — pa velike gaže! — in „slaven“ slovanski igralec je gotov. Taki naivni nazori se dobe celo med našo inteligenco. Zato pa se ni čuditi, ako slovanski igralski aspirantje ne

vedo, da se je treba za igralski poklic najprej mnogo učiti, vaditi in likati. Ti aspirantje prihajajo brez najmanjšega pojma o igralski umetnosti takoj s prvim korakom preko gledališkega praga k ravnatelju z ultimatom: „Ako mi dobro plačate, hočem Vam igrati, — sicer ostanem rajši obrtnik ali delavec!“

Gledališko vodstvo se je tudi v minulih sezonah, kolikor je pač možno, potrudilo, da igralske kandidate teoretsko in praktično uri in vadi. Najprej se je vršil v dramatični šoli teoretski pouk, ki ga je pod nadzorstvom in navodilih ravnatelja z velikim navdušenjem izvrševal temperamnetni in marljivi gosp. H. Nučič. Nato so se gojenci vadili v deklamaciji, gladkem govorjenju, smiselnem psautiranju, končno pa sta se naštudirali dve igri („Bratrahec“ in „Brat Sokol“), ki sta se tudi javno predstavljali v areni Narodnega doma. Dva najboljša gojenca in dve najboljši gojenki sta se potem takoj — drugim v vzpodbudo — angažirali stalno z majhno mesečno plačo kot epizodisti in voditelji štatisterije. Gojenci dramatične šole pa so se tudi še nadalje — med sezono — kolikor možno uporabljali v epizodnih majhnih ulogah in kot komparzi ter so se animirali, da prirejajo predstave izven gledališča. Slučajno so se

našli osebni stiki med odborom „Narodne delavske organizacije“ in našim gledališkim naraščajem; ti stiki pa so provzročili, da je mogla N. D. O. prirediti tekom sezone več javnih gledaliških predstav z gojenci Dramatične šole v areni Narodnega doma in v Mestnem domu. Te predstave so našle izredno mnogo hvaležne publike in celo nekaj prav vzpodbudnih poročil v slovenskih naprednih dnevnikih. Ravnateljstvo je te predstave naraščaja z zanimanjem zasledovalo ter jih podpiralo materijalno s kostumi, rekviziti in z materijali iger. Tako je imel naš igralski naraščaj kolikor možno tudi praktično šolo.

A tudi druge manjše slovenske odre je ljubljansko gledališče rado podpiralo in s tem čim najboljše pospeševalo slovensko Talijo. Diletantska slovenska gledališča v Celju, Mariboru, Kranju, Novem mestu, Postojni, na Jesenicah in v Ljubljani so dobivala od deželnega gledališča ves svoj repertoire in večinoma tudi kostume. Tržaško slovensko gledališče pa je bilo pravzaprav filijalka našega gledališča, kajti dobivalo je iz Ljubljane ves najnovejši in tudi lanski repertoire, marsikak kostum in rekvizit na posodo ter vrhu tega še ljubljanske igralce za goste. Tudi v Mariboru in na Jesenicah so naši člani opetovano

pomagali kot režiserji, igralci, pevci in pevke. Dasi se je delo s tem izdatno pomnožilo in tukajšnji repertoire opetovano v izvrševanju otežkočil, je bil ravnatelj vsem slovenskim podeželnim dramatičnim družstvom in odrom vselej z največjo uslužnostjo na razpolago; razni režiserji malih slovenskih gledališč so se prišli učiti glede tehničnih pomočkov našega odra ter so iskali informacij v najrazličnejših zadevah, ki so jim bile doma koristne. Vso to prav izdatno in zelo zamudno pomoč je dajalo ljubljansko gledališče slovenskim diletantom na deželi vedno v zavesti, da je naše gledališče matica vseh drugih gledališč v Sloveniji in da bodi slovensko deželno gledališče tudi v istini deželno ter s tem vseslovensko.

Naše gledališče pa ne sme pozabiti, da je tudi slovansko ter zato med enakimi gledališči ostalih slovanskih narodov ne sme zaostajati v pravilnem pojmovanju kulturne slovanske vzajemnosti. V tem oziru morem z veseljem naglašati, da stoji naše gledališče v najlepši harmoniji s prvimi gledališči v Pragi in na slovanskem jugu.

„Odkritje“ Trubarjevega spomenika. Trubarjev spomenik so torej včeraj ob 4. popoldne prvič „odkrili“. Sicer le za četrt ure in le za gotove kroge izvoljenih in menda le za to, da bodo ti izvoljenci lahko rekli: Mi smo mi in Mi smo bili, ki smo Trubarja prvič odkrili: Drugi so si ga lahko ogledali, ko je Primož Trubar dospel v Ljubljano in se nastanil — inkognito — pri Bavarskem dvoru. In pri svoječasnih oficijelni otvoritvi si ga lahko zopet ogledajo drugi. Vmes, v sredi, pa smo Mi prvi na vrsti. (Gospodi najbrže še vedno diši svoječasna „oficijelna“ otvoritev „Narodnega doma“. Op. poroč.) Odkrili so ga torej in kar na tihem se je to zgodilo. In kar sami med seboj in kar sami zase. Iz posebne naklonjenosti, v zahvalo, da je „Jutro“ prineslo prvo vest o prihodu Primoža Trubarja v Ljubljano, in da bo „Jutro“ zopet prvo poročalo o prvem „odkritju“ spomenika, so k ti otvoritvi povabili tudi „Jutro“. Škoda, da že prepozno za včerajšnjo številko. Kaj lahko bi nam g. Trenz tudi Primoža Trubarja — pobelil. Veliko drugega o temu „odkritju“ ne moremo poročati. Niti vseh udeležencev ne moremo imenovati. Blagovilec se nam torej oprostite, če smo razen gg.: župana Hribarja, dr. Tavčarja in njegove gospe soproge, dr. Trillerja, mag. tajnika Bleiweisa, polk. v p. Lukanca, prof. dr. Ilesiča in višje dekleške šole, še koga drugih udeležencev izpustili. Da mestnega policijskega svetnika Lavterja, kot priznana velikega Slovana, ni manjkalo, to se samo ob sebi razume. — Morda je bilo glede vabila na „Jutro“ le kaka pomota, pa nič ne de. Mi pa smo le bili med prvimi pri odkritju Trubarjevega spomenika, že zato se spodobijo, da tudi mi o tem prvem odkritju poročamo. Zanima nas le še poizvedeti, ako bo oficijelna otvoritev Trubarjevega spomenika tudi tako dolgo trajala, kakor traja po dr. Tavčarju že leta 1896. obljubljena oficijelna otvoritev Narodnega doma. Gospoda, le tako z lepim vzgledom in s frakom naprej, naš slovenski narod brez fraka bo gotovo — za Vami.

Molite zanje. Prejeli smo več pritožb, koliko „naprednjakov“ je zopet posetilo zadnji koncert vojaške godbe v „Unionu“. Kaj hočemo? Peostane nam še zadnji navsuet: Molite zanje, da jih čim preje — vrag vzame, ali pa, da za večno kar v „Unionu“ ostanejo.

Gospoda, ali tako plačujete slovenskega delavca? Prejeli smo: Na ljubljanski rešilni postaji se na čuden način rešuje socialno vprašanje. Kakor nam znano, je mestna občina svoj čas votirala 1000 K za uslužbenca itd. V zadnjem času se je ta znesek podvojil. Nastanjena sta dva stalna uslužbenca, omožena, po poklicu baje čevljarja. Imata sijajno stanovanje in zraven kraljevo plačo, čujte in strmite: eden po 50, drugi celo po 60 kron na mesec. Za draginjo, kakor je imamo v Ljubljani, je to plača, premalo se je za obesit, preveč za sramotno životarjenje. Dobita tudi „uniformi“. A kakšna je ta uniforma, prosimo g. urednik, oglejte si tega ali onega moža, kadar spremlja rešilni voz. Pa še to, kar imata, si morata večinoma sama oskrbeti. Pa da še na nekaj važnega ne pozabimo. Z zgoraj omenjeno kraljevsko plačo je ob enem plačana tudi ženska, ki mora v slučajih, ko je mož zaposlen v zunaj, opravljati službo (telefon itd.) doma. Torej delata dva človeka za borih 50, oziroma 60 kron mesečno! Res je, moža sta tudi čevljarja. A da, razen če pribijeta semtertja kak podplat, ne moreta opravljati poleg službe za rešilne slučaje, tudi svojo obrt, to je umevno. Vsaj lahko pride vsak hip klic, hajdi, pa mora iti v službo, ta ali oni, mnogokrat pa tudi oba. Sploh pa, ali je kdo le čevljar, ali pa je le uslužbenec mestne rešilne postaje, eno ali drugo, oboje pa ne moreta biti. Zadnjič je oni, ki „vleče“ kraljevo plačo 50 kron na mesec, prosil za povišanje. Kaj pravite, kako so to prošnjo rešili? Naklonili so mu enkrat za vselej celih 10, piši in izgovori celih deset kron. Mož pa je tako velikodušen, da jim najbrže še to darilo — enkrat za vselej — podari nazaj. Tako se pri nas rešuje socialno vprašanje.

Pogreb v Litiji umrlega Franceta Humerja bivšega knjigovodje pri tvrdki Juvancič (Spod. Šiška) se je vršil v nedeljo ob častni udeležbi njegovih znancev in prijateljev. Blag mu spomin!

Tatvine. Užitninskega prejemnika so progi J. K. je v soboto na Vodnikovem trgu neznan tat ukradel črn svilnat dežnik. — Posestniku Matiji Dobravcu iz Besnice je bil v soboto pred neko gostilno iz voza ukraden zavoj tkanine (13 m), vredno 7 K 50 vin.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Parlamentarna komisija Slovenske Enote.

Dunaj, 25. aprila. Profesor Glonbinski pride v parlamentarno komisijo Slovenske Enote, da pojasni tam, kaj je z obljubami, ki jih stavlja svoj čas poslancu Uzdržalu. Glede te stvari je namreč položaj sledeči:

Tako vlada kakor nemški politični krogi so obljubili, da se sprejmejo člani Slovenske Enote v kabinet, toda pod pogojem, da opuste obstrukcijo. To je bil uspeh svoječasne akcije Glonbinskega. O tem so bile obveščene tudi nemške stranke. Program je bil torej: Najprvo odnehati od obstrukcije, potem pogajanja. Toda Čehi se tega niso držali in vsled tega se tudi stavljenе obljube niso izpolnile.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 25. aprila. Danes je zborovala pod predsedstvom kneza Albrehta Windisch-Graetzta gosposka zbornica. Predno se je prešlo na devni red, so prisegli v zadnjem času imenovani člani gosposke zbornice, med njimi grof Markowski, grof Albori, Wetzler i. dr.

Imuniteta hrvatskih saborskih poslancev.

Zagreb, 25. aprila. Imunitetni odsek je imel v soboto sejo, v kateri je razpravljalo o številnih prošnjah, ki so mu došle radi izročitve poslancev. V celem je 220 slučajev, 129 slučajev se tiče razzavljenja časti, 91 pa političnih zadev. Imunitetni odsek je sklenil, da se izroče vsi slučajji radi razzavljenja časti, dočim se politični ne izroče.

Napad na grofa Apponyja.

Budimpešta, 15. aprila. V klubu Košutove stranke se je vršilo danes zborovanje, ki je bilo izvanredno dobro obiskano. Glavna točka je bila poročilo o napadu na grofa Apponyja v Temešvaru. Poslanec Hody, ki se je nahajal v spremstvu grofa Apponyja, ni bil nič poškodovan, pač pa poslanec Steiner, ki je sedel poleg grofa Apponyja v vozu in ki je bil zadet z enim kamnom na roki, dočim mu je drugi kamen prebil klobuk. Kakor se zatrjuje, je temešvarski okrajni glavar kriv, da je prišlo do teh izgrediv.

Temešvar, 25. aprila. Danes se je vršila tu izvanredna občinska seja, v kateri se je izreklo soglasno globoko obžalovanje radi včerajšnjih dogodkov.

Rooseveltov obisk Budimpešte oveko-večen.

Budimpešta, 25. aprila. Občinski svet je sklenil v svoji seji, naj se ohrani spomin na obisk Roosevelta v Budimpešti na ta način, da se ena glavnih ulic ali javnih parkov prekrsti v Rooseveltovo ulico ali park. (Roosevelt je to odlikovanje resnično zaslužil, ker je prav po ameriansko hvalil in povzdigoval — madžarsko slobodnost. Reveža je nekdo strašno „potegnil“ in ga popolnoma napačno informiral o razmerah na Ogrskem, ali pa so mu te razmere dobro znane, pa je pri vsem tem — da se prikupi Madžarom — govoril s takim navduženjem o madžarskem „liberalizmu“. Vsekakor na čast mu njegov govor ne služi. Op. ur.)

Albanska vstaja.

Skoplje, 25. aprila. V okolišju Dri-nice se sliši že od danes jutraj neprestano grmenje topov in pokanje pušk. Albanci so poredali vse brzojavne žice. Pričakuje se ojačenje čet.

Skoplje, 25. aprila. Albanci so na potu proti Prištini napadli na več krajih vojaške čete.

Skoplje, 25. aprila. Včeraj ponoči so skušali prodreti Albanci proti Prištini, pa so bili odbiti. Poveljnik vojaških posadk zahteva še nadaljnih ojačenj.

Carigrad, 25. aprila. Danes se je dovedlo semkaj 80 Albancev, ki so bili deloma ukovani v verige. Pridejo pred vojno sodišče, ker so baje voditelji upornikov. Drugi Albanci oporekajo tem zadnjim trditvam in tudi skoraj tega ni verjeti, ker so ujetniki pretežno jako mladi možje.

Vesti o potovanju turškega prestolonaslednika — prezgodnje.

Carigrad, 25. aprila. Tukajšnji listi označujejo vesti o evropskem potovanju prestolonaslednika Jusufa Bedina kot prezgodnje.

Rusko-japonska zveza.

Petrograd, 25. aprila. Na inicijativo tukajšnih trgovcev se osnuje rusko-japonski kružok, čigar naloga je, doseči medsebojno zbliznanje obeh narodov. Glavne naloge so: Priučiti se obeh jezikov, proučevati kulturne in narodnogospodarske odnošaje obeh narodov in pospeševati trgovske zveze.

Izid volitev na Francoskem.

Pariz, 25. aprila. O položaju, ki so ga podale nove volitve, ki so se v splošnem jako mirno izvršile, se poroča sledeče: Dosedaj so znani izidi volitev iz 451 okrajev. Izvoljenih je 49 republikancev, 138 radikalcev in radikalnih socialistov, 30 kandidatov združenih strank, 35 kandidatov progresivnih strank, 13 nacionalcev in 48 kandidatov konservativne in liberalne akcije.

Pariz, 25. aprila. Kolikor so dosedaj znani izidi iz posameznih volilnih okrajev, so posamezne stranke pridobile, odnosno izgubile sledeče: Republikanci so pridobili 8 zastopnikov in izgubili 1, radikalci in radikalni socialisti so zmagali v 9 novih krajih, propadli pa v 15 svojih okrajih, ne-

odvisni socialisti so pridobili 1 mandat in izgubili 1, združene stranke pa so zmagale v 6 novih okrajih, propadli pa v 2 prejšnjih svojih okrajih.

St. Aignau, 25. aprila. Po razglasitvi izida volitev je tu prišlo do velikanskih izgrediv. Po razglasitvi skrutinija je namreč smatralo ljudstvo, da so se godile pri skrutiniju sleparije. Ljudstvo je zažgalo mestno hišo, ki je do tal pogorela. Arhiv in biblioteka sta popolnoma zgorela. Zandarmerija izgrediv ni mogla ukrotiti in še le došli dragoci so napravili red.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin. : Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka. :

Nemški, laški in francoski jezik poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju. Skupni kurzi K 3.—, konverzacija, korespondenca K 4.—, posamezni kurzi K 6.—. Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ulica 20. — Anton Šibenik.

Gorenjsko havbo lepo in dobro ohranjeno kupi „Turist Office“, Miklošičeva cesta št. 6.

Enonadstropna hiša s petimi sobami in lepim vrtom, podobna vili, se proda s proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani; 20 minut od Mestnega trga. Poizve se pri gostilničarju Balija Glince, poprej Traven. 8/3

Elegantna mesečna soba s popolnoma separiranim uhodom, se išče za takoj. Ponudbe na uredništvu „Jutra“ pod šifro Z. D.

Išče se obokan prostor v pritličju, dobro zračen, svetel; pod njim pa ne sme biti kleti ali drugih prostorov. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Obokan prostor“.

Odda se meblavana soba v Prisojni ulici št. 5.

Potrebno opremljena soba se takoj ceno odda eni ali dvema gospodičnima. Več se izve na Zaloški cesti št. 21.

Stenograf-visokošolec išče službe. Ponudbe z navedbo pogojev na upravništvu „Jutra“.

Išče se šivilja na dom. Naslov pove uprava „Jutra“.

Podučevalca za češčino po slovnici se sprejme. Dijaki imajo prednost. Naslove je vložiti v upravništvu „Jutra“.

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg št. 21. 40-2

Prva anononna pisarna v Ljubljani

Levstikova ulica št. 2

išče takoj

več zastopnikov

za Ljubljano.

Sprejmo se le inteligentni ljudje **tudi ženske.**

V slučaju dobre uporabnosti tudi stalna mesečna plača.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave

Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104-5

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarkega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

30-5

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki

priporoča slavnemu občinstvu svoje najizbornejše izdelke.

Naročila sprejema tudi

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Išče se restavrater

pod jako ugodnimi pogoji

za večji hotel na Gorenjskem.

Ponudbe do 10. majnika t. t. na „Tourist office“ v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Išče se kompanjon

z 12.000 do 15.000 K gotovine za dobro idočo lesno industrijo na parno moč, blizu kolodvora, kjer je še mnogo trdega lesa za rezanje parketov.

!!! Vrednost nad 40.000 kron !!!

Polovico podjetja se prepíše na njega. — Naslov pove upravništvo „Jutra“.

JULIJA ŠTOR

v Ljubljani, Prešernove ulice šte. 5.

Največja zaloga moških damskih in otroških črejev, dalje čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev. 12-10

Elegantna in skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti!

Redka prilika za nakup

K 44.40 stane

kompletna obleka za gospode ali kostum za dame
modni površnik za gospode ali raglan ali prašni plašč za dame,
posamezne hlače za gospode ali krilo iz blaga ali za prati,
modni telovnik za gospode ali bluza ali jupon za dame,
klobuk ali slammik za gospode ali velika modna čepica za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,

slamoznic, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev, gepeljnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri tvrdki

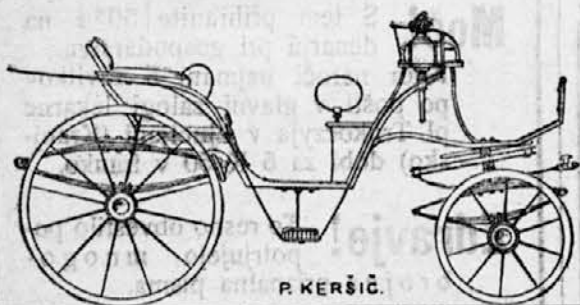
FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg Figabirta.
Ravno tam lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino, gnojnico, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge
: : v železnino spadajoče predmete. : :

Sprejmejo se takoj

pomočniki in vajenci

kolarske, kovaške

in sedlarske stroke

v tovarni za vozove

Peter Keršič v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova uica šte. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrličke kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence umetne, cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 400.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.